

Tehy/MKK

LAUSUNTO
2010-06-20

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29
00023 VALTIONEUVOSTO

ASIA: Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi tutkintojen ja muun osaamisen viitekehuksesta, Dnro 13/010/2010

Eurooppalaisen tutkintojen viitekehysten (EQF) tavoitteena on helpottaa tutkintojen vertailua ja ymmärtämistä. Uskomme, että esitetty kansallinen viitekehys edistää samaa tavoitetta. Hallituksen esityksen perusteluista puuttuu maininta jo väistyneistä tutkinnoista. Esitämme, että ammattikorkeakoulujen synnyn myötä väistyneisiin opistoasteen tutkintoihin otetaan kantaa hallituksen esityksen yleisperusteluissa, vaikka niitä ei sijoiteta viitekehukseen. Viitekehystä valmistelleen opetusministeriön työryhmän muistiossa (2009:24) todetaan ammatillisen korkea-asteen ja opintoasteen tutkintojen siirtyneen vähitellen ammattikorkeakoulututkinnoiksi. Näitä tutkintoja suorittaneita on työelämässä yli 50 000 sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöä ja osa heistä vielä yli 20 vuotta. Tehy esittää, että lakiesityksen perusteluissa nämä **aiemman tutkintojärjestelmän tutkinnot määritetään** samalla tavoin kuin em. työryhmä teki. Näin edistetään väistyneitä tutkintoja suorittaneiden mahdollisuuksia pätevöityä ja kehittää osaamistaan myös ilman pitkäkestoisen ammattikorkeakoulututkinnon suorittamista ja sen lisäksi se helpottaa liikkuvuutta EU:n työmarkkina-alueella.

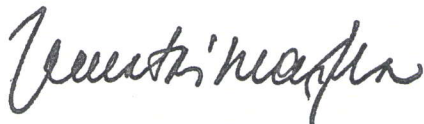
Tutkintojärjestelmän ulkopuolella olevia **tutkintoja laajentavia tai syventäviä osaamiskokonaisuuksia** tulee ottaa lakiin vain siinä tapauksessa kun ne liittyvät säänneltyjen ammattien ammatinharjoittamisoikeuteen tai ammattitoiminnan vaatimuksista on säädetty muualla lainsäädännössä. Tällaisessa koulutuksessa on myös valtakunnalliset opetussuunnitelman perusteet ja päättökoe, sekä yhtenevät osoitetun osaamisen näytön perusteet. Korkeakoulujen erityispätevyyteen liittyvä koulutus on varsin nuorta ja usein myös instituutio- ei työelämälähtöistä. Nämä koulutukset voivat olla myös toistofrekvenssiltään ainutkertaisia, eikä valtakunnallista arviota eikä yhtenevyyttä ole muiden koulutuksen järjestäjien kanssa olemassa. NQF-järjestelmä voi luoda osaamisperusteisena kuvauksena myös näille koulutuksille osaamisvaatimuksen tasoreferenssin, mutta lainsäädäntöön näitä ei tule ottaa mukaan.

Kuvatut tutkintojen viitekehysten vaativuustasot osaamiskuvauksineen ovat onnistuneita ja koulutustasoon nähden sopivan vaativia. Tasokuvausten osaamisessa käytetään toistuvasti ilmaisua ”oman työ- tai opintoalan faktat”. Käsitteenä faktat tuntuvat opetuksen ja

osaamisen näkökulmasta oudolle. Olisiko tässä mahdollisuus ottaa asiaa paremmin kuvaava termi käyttöön ja luonnehtia asiaa ”oman työ- tai **opintoalan tietoperusta**” – käsitteellä.

Tähän lausuntoon liittyy Tehyn yhteistyöjäsenjärjestöistä mukaan Suomen Lähihoitajat ry ja Suun Terveydenhoidon ammattiliitto STAL ry

Helsingissä 2010-06-20

Jaana Laitinen-Pesola
Puheenjohtaja
Tehy ry

Tarja Honkalampi
Johtaja
Tehy ry

Asiantuntija
Marja-Kaarina Koskinen
Tutkimuspäällikkö
Tehy ry